

Het kan wél

Verkiezingsprogramma D66 Terneuzen 2026-2030

Vooruit met lef, duurzaamheid en ondernemerschap

Voorwoord

Terneuzen kan wel wat meer D66 gebruiken met meer lef, duurzaamheid en ondernemerschap zodat het een dynamische gemeente is voor haar inwoners en ondernemers.

Concreet willen wij in Terneuzen bouwen zodat iedereen in een huis kan wonen volgens zijn of haar wensen. We werken aan gelijke kansen voor onze inwoners, en we staan voor een toekomstbestendige, groene en inclusieve samenleving.

Wij geloven dat vooruitgang wél kan als we ruimte geven aan initiatief, ondernemerschap en samenwerking.

Als lijsttrekker van D66 Terneuzen wil ik mijn persoonlijke drijfveren met u delen. Ik ben trots op onze gemeente en geloof dat we samen een toekomst kunnen bouwen waarin duurzaamheid, vrijheid en gelijke kansen centraal staan.

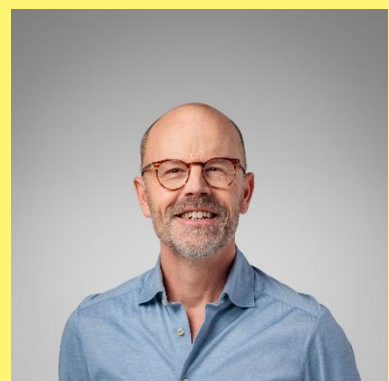
Ik kom uit een ondernemersmilieu. Ondernemers tonen met hun initiatief verantwoordelijkheid voor hun omgeving en zorgen voor werkgelegenheid en economische ontwikkeling.

Die instelling – kansen creëren voor mensen, maar ook omzien naar anderen – vormt voor mij de kern van wat D66 betekent en waar ik mij met overtuiging voor inzet. De publieke sector is uiteindelijk ook afhankelijk van het bedrijfsleven en private initiatieven. Die overtuiging zit diep in mijn sociaalliberale wortels.

In dit verkiezingsprogramma vind je als lezer onze uitgangspunten voor de komende vier jaar. We hebben het als D66 in ons om weer groots te denken. Door voort te bouwen op wat mensen al doen, en door samen met alle positieve krachten onze toekomst vorm te geven. Met gelijke kansen voor iedereen. Zodat jij – wie je ook bent en waar je ook vandaan komt – de vrijheid hebt om zelf richting te geven aan je leven. In een vrij en veilig Terneuzen. Die toekomst begint vandaag. Het kan wél.

Trots ben ik op alle kandidaten op de lijst en de leden van D66 Terneuzen met wie we dit mogelijk kunnen maken!

Pieter Jan Esselbrugge
Lijsttrekker D66 Terneuzen

1. Duurzaam Wonen en Leefomgeving

Goed wonen is nodig voor vrijheid en voor een samenleving waarin iedereen zich thuis kan voelen. Daarom is de woningmarkt hét thema in onze regio. Jongeren, starters en ouderen lopen vast, en daarom kiest D66 Terneuzen voor structurele oplossingen.

We zetten in op **binnenstedelijk bouwen** door slimme herbestemming en innovatieve technieken te benutten.

Maar om het nijpende woningtekort echt op te lossen, moeten we doorbraken forceren. Want als we blijven doen wat we deden, komen er te weinig huizen bij.

We investeren in grote uitbreidingen, zoals in **Othene** en **Axel-Noord**, en daarnaast in alle kernen meerdere straten erbij omdat het wél kan.

Wonen is een basisrecht, of je nu starter of senior, student of statushouder, arbeidsmigrant, huurder of koper bent. We helpen oudere mensen een nieuwe woning te vinden, zodat er ook plek vrijkomt voor jongeren en gezinnen.

We bouwen nieuwe woningen voor iedereen in alle kernen. Er komen goedkope koopwoningen, midden-huur woningen, sociale huurwoningen, woningen voor ouderen en voor jongeren. Daarnaast wordt toegewerkt naar voldoende tijdelijke woningen voor arbeidsmigranten tot ze kunnen doorschuiven naar de reguliere woningmarkt. Zo kunnen de (toekomstige) nieuwe inwoners op die plek gaan wonen waar ze graag willen wonen en onze huidige inwoners binnen hun eigen kern, waaraan ze verknocht zijn, kunnen verhuizen als hun situatie verandert.

De gemeente moet op de woningmarkt meer de regie nemen, zodat iedereen een betaalbaar huis kan vinden. We voeren een actiever grondbeleid, stellen een doelgroepenverordening vast, stimuleren woningdelen en woningsplitsen, voeren een **leegstandsbelasting** in, stroomlijnen de vergunningsprocedures, zien toe op handhaving van Beleidsregel Flexbewoning gemeente Terneuzen en werken goed samen met woningcorporaties, zorgverleners, projectontwikkelaars, makelaars en onze buurgemeenten. Toegankelijke, groene wijken en kernen met ruimte voor ontmoeting, sport en spel vormen de basis van een leefbare gemeente.

Groene wijken in onze gemeente bieden diverse voordelen, zoals verbeterde gezondheid en welzijn door minder stress en meer beweging, een betere klimaatbestendigheid met verkoeling tegen hitte en waterberging bij hevige regenval, een toename van biodiversiteit, en een verbeterd sociaal klimaat door meer ontmoetingsplekken. Deze voordelen maken groene wijken aantrekkelijker voor zowel bewoners als bedrijven.

Bij de bouw en inrichting van wijken betrekken we lokale ondernemers actief bij verduurzaming, hergebruik van materialen en circulaire bouwconcepten. Zo versterken we de lokale economie én de leefbaarheid in onze gemeente.

Daarnaast wil D66 Terneuzen dat **hondenbezitters** voldoende ruimte krijgen om hun dieren verantwoord uit te laten.

Daarom maken we meer plekken beschikbaar waar honden veilig los kunnen lopen. Dit draagt niet alleen bij aan het welzijn van honden, maar ook aan de leefbaarheid en ontmoeting in de wijk.

2. Klimaat, Innovatie en Duurzaam Ondernemen

We hebben een sterke economie en een succesvol bedrijfsleven nodig voor een bloeiende samenleving. Alleen zo hebben we de middelen om te investeren in onderwijs, zorg en al die andere mooie dingen. Daarnaast moeten onze economie en ons klimaat hand in hand gaan.

Terneuzen is als onderdeel van **North Sea Port** een economische motor in Nederland en Vlaanderen, met grote kansen voor duurzame groei.

Wij investeren in hernieuwbare energie, zoals wind op zee, zonne-energie, waterstof en circulaire chemie.

Ondernemers zijn daarbij onze belangrijkste partners.

D66 wil dat de gemeente ruimte schept voor pioniers die duurzame producten en diensten ontwikkelen, en dat innovatie wordt beloond, niet belemmerd.

We stimuleren **bio-based materialen**, **recycling** en **groene technologie**.

D66 Terneuzen is kritisch over de mogelijke komst van twee nieuwe **kerncentrales** in Terneuzen. Wij vinden dat deze plannen niet ten koste mogen gaan van het huidige cultuurlandschap, natuur (waaronder Natura 2000-gebieden) of waardevolle landbouwgrond. De bouw van kerncentrales is kostbaar en neemt bovendien 10 tot 15 jaar in beslag. In diezelfde periode kunnen volgens D66 duurzamere en goedkopere alternatieven worden ontwikkeld die sneller bijdragen aan de energietransitie. D66 staat alleen open voor verdere gesprekken over kernenergie onder strikte voorwaarden van:

- veiligheid
- duurzaamheid
- leefbaarheid
- landschappelijke inpassing
- maatschappelijk draagvlak

Volgens D66 is er voldoende ruimte op de Mosselbanken, mits het 380 kV-netwerkstation naar een locatie komt ten oosten van de Braakman, zoals naast het Kopje van Kanada. De Paulinapolder wordt door D66 beschouwd als “een polder te ver”, een standpunt dat breed wordt gedeeld door bewoners van Biervliet en omliggende dorpen. Door klimaatverandering is behoud van landbouwgrond cruciaal. Daarnaast moeten de voorwaarden van de Adviesgroep Rijk-Regiopakket leidend zijn bij verdere besluitvorming.

D66 vindt dat eigen woningbezitters in de omgeving recht hebben op een taxatie vóór en na het eerste bouwjaar om eventuele planschade eerlijk te kunnen compenseren. Ook moeten inwoners van omliggende dorpen kunnen rekenen op een duidelijke handleiding en praktische, bestuurlijke en/of juridische ondersteuning.

D66 ziet **ondernemers als aanjagers van verandering** – zij verdienen vertrouwen, partnerschap en duidelijke regels.

Zo verbinden we de economische kracht van Terneuzen met de verantwoordelijkheid om de regio **klimaatneutraal en toekomstgericht** te maken.

3. Onderwijs, Arbeid en Talentontwikkeling

Onderwijs is de sleutel tot kansengelijkheid, innovatie en ondernemerschap. Terneuzen heeft daarin een regionale voorbeeldfunctie.

Wij willen dat de **nieuwe onderwijscampus** uiterlijk op 1 augustus 2028 wordt opgeleverd en binnen de door de gemeenteraad vastgestelde budgetten. Deze campus moet een plek worden waar onderwijsinstellingen en bedrijven samenwerken aan kennis, techniek en praktijk.

D66 zet in op een Leven Lang Leren, waarbij omscholing en bijscholing in sectoren als techniek, zorg en duurzaamheid centraal staan. Samen met Vlaamse partners versterken we de grensoverschrijdende arbeidsmarkt en bevorderen we mobiliteit van talent.

Het beroepsonderwijs is de motor van regionale innovatie en groei. We zetten in op sterke samenwerking met ondernemers en kennisinstellingen om jongeren hier te houden en nieuwe talenten aan te trekken.

Scholen in de grensdorpen kampen met een dalend leerlingenaantal. Het aantal jonge gezinnen dat zich in een grensdorp vestigt, is beperkt, mede doordat kinderopvang vaak duurder is dan net over de grens in België. Het gevolg: gezinnen kiezen elders voor opvang of onderwijs, waardoor de scholen dreigen leeg te lopen en uiteindelijk gesloten dreigen te worden.

D66 wil **gratis kinderopvang** voor jonge kinderen mogelijk maken in combinatie met de scholen om een belangrijke voorwaarde te scheppen om nieuwe leerlingen aan te trekken.

4. Zorg, Welzijn en Sociaal Ondernemerschap

D66 zet in op gelijke kansen om mee te doen in de samenleving, op basis van ieders talenten en mogelijkheden, zowel economisch als sociaal. In het sociaal domein stimuleren we actief zelfredzaamheid en samenredzaamheid van bewoners onderling.

Het is moeilijk de kosten van de **jeugdzorg** te beheersen. Wanneer er eenmaal een indicatie voor jeugdzorg is gegeven, moet deze vorm van zorg worden gegeven en zijn de kosten moeilijk te beperken.

De financiële risico's zijn groot bij de zogenoemde zwaardere jeugdzorg. Daarnaast is de impact van zwaardere jeugdzorg voor het kind en de omgeving bijzonder groot. Het is van belang dat de gemeente Terneuzen alles in het werk stelt zodat een zware indicatie met beleidsmatige middelen voorkomen kan worden.

De Wet Maatschappelijke ondersteuning (**WMO**) is erop gericht dat iedereen, ongeacht beperkingen, mee kan doen in de samenleving. Nu ouderen – ook met beperkingen – langer in hun eigen woning blijven wonen, zal er meer beroep worden gedaan op hulp van derden. Informele hulp, zoals mantelzorg, is belangrijk, maar niet altijd voldoende. Naast het bieden van professionele zorg vindt D66 het belangrijk om de betrokkenheid van ouderen te behouden en te vergroten. Ook zal er aandacht moeten zijn voor de manier waarop ouderen maatschappelijk betrokken kunnen blijven of weer worden. Daarbij is eenzaamheid een belangrijk aandachtspunt. Goede doelgroepgerichte voorlichting is belangrijk: als men niet met de mogelijkheden bekend is, zal men de weg erheen niet vinden.

Vermoedelijk wordt de inkomensafhankelijke bijdrage voor de WMO per 2027 ingevoerd. Daar doet Terneuzen wat ons betreft ook aan mee. Zo houden we de zorg lokaal betaalbaar. Ouderen met hoge inkomens hoeven niet op kosten van de belastingbetaler een schoonmaker aan te trekken. Dat kunnen ze zelf betalen.

Werk geeft het leven kleur en ritme. Het biedt voldoening omdat het een bijdrage levert aan de maatschappij. En het biedt levensplezier en zekerheid. De gemeente Terneuzen moet zich dan ook richten op het scheppen van banen op alle niveaus. Wie in de bijstand belandt, moeten we helpen om aan werk te komen. Ook als dat een extra uitdaging is door een gebrek aan opleiding of een arbeidsbeperking. Voor wie werk geen haalbare optie is, helpt de gemeente toch mee te doen. Regelgeving mag het pad naar betaald of onbetaald werk niet in de weg staan.

5. Sociale Rechtvaardigheid, Gezondheid en Gelijke Kansen

Vrijheid betekent pas echt iets als iedereen gelijke kansen heeft.

D66 wil een gemeente waar mensen op eigen kracht vooruit kunnen, maar waar niemand wordt vergeten.

We maken de woningmarkt beter toegankelijk voor starters, senioren en kwetsbare groepen, pakken armoede en schulden aan en versterken de bestaanszekerheid.

Sport, cultuur en publieke ruimte zien wij als fundamenten van gezondheid, ontmoeting en welzijn.

We investeren in lokale initiatieven die de leefbaarheid en sociale samenhang versterken – van buurtprojecten tot kleinschalige ondernemingen.

D66 gelooft dat sociale rechtvaardigheid niet alleen via beleid komt, maar vooral via mensen die elkaar willen helpen.

6. Burgerparticipatie en Lokale Democratie

D66 Terneuzen wil een open en betrokken gemeente, waar inwoners niet alleen mogen meedenken, maar ook echt meedoen.

Wij geloven dat beleid beter wordt als het samen met inwoners wordt gemaakt – vanuit kennis, ervaring en lokale betrokkenheid.

De gemeente moet inwoners eerder betrekken bij plannen voor hun buurt, dorp of stad.

Dat kan via inspraakavonden, wijktafels of digitale platforms, maar ook via nieuwe vormen van directe democratie, zoals een **burgerpanel** of burgerberaad.

Zo kunnen inwoners meedenken over thema's als duurzaamheid, wonen, leefomgeving en de toekomst van onze kernen.

Een burgerpanel met een representatieve groep inwoners kan helpen om het gemeentebestuur beter af te stemmen op wat mensen écht belangrijk vinden.

D66 wil bovendien dat de gemeente actief terugkoppelt wat er met ideeën en suggesties van inwoners gebeurt – want participatie is pas zinvol als het verschil maakt.

Terneuzen sluit zich aan bij de Zeeuwse initiatieven voor burgerpanels en **digitale participatie**, zodat inwoners niet alleen gehoord worden, maar ook zichtbaar invloed hebben op besluiten die hun dagelijks leven raken.

Ook lokale initiatieven verdienen ruimte en vertrouwen.

Wie zich inzet voor zijn buurt, vereniging of dorp moet op steun kunnen rekenen, niet op bureaucratie.

D66 wil dat de gemeente Terneuzen zich opstelt als partner van haar inwoners, die ruimte biedt voor creativiteit, eigenaarschap en samenwerking.

7. Grensoverschrijdende Samenwerking en Economische Verbindingen

Onze ligging maakt samenwerking met Vlaanderen en Europa essentieel.

We versterken de samenwerking binnen **North Sea Port District** en benutten **Europese fondsen** om te investeren in mobiliteit, onderwijs en innovatie.

D66 wil dat Terneuzen de **economische integratie met Vlaanderen** verder verdiept, zodat bedrijven en werknemers aan beide zijden van de grens profiteren.

Gezamenlijke projecten rond arbeidsmarkt, duurzaamheid en infrastructuur versterken onze positie als grensverleggende regio.

Zo bouwen we aan een grens die niet scheidt, maar verbindt.

8. Media, Cultuur en Bezoekerseconomie

Lokale media, kunst en cultuur zijn de zuurstof van onze democratie en samenleving. D66 Terneuzen wil structurele steun voor de **lokale publieke omroep** en onafhankelijke journalistiek.

We versterken **bibliotheken en culturele centra** als plekken van ontmoeting, educatie en digitale ondersteuning.

Daarnaast investeren we in onze **bezoekerseconomie**. Gestreefd moet worden naar meer wisselende exposities in onze musea waardoor ook de eigen bevolking het museum meer dan één keer bezoekt en er publiek van buiten Zeeuws-Vlaanderen getrokken wordt. Hierbij dient meer aandacht te zijn voor jongeren. Het is belangrijk een nieuw publiek aan te spreken dat Zeeuws-Vlaanderen nodig heeft.

Toerisme en recreatie dragen bij aan brede welvaart: ze versterken lokale ondernemingen, scheppen banen en maken onze gemeente aantrekkelijk voor bezoekers én inwoners.

Regionale festivals en evenementen verbinden mensen en zetten Terneuzen positief op de kaart.

9. Financiën, Dienstverlening en Economisch Partnerschap

Een gezonde financiële basis is de randvoorwaarde voor al onze plannen.
D66 kiest voor een **transparant begrotingsbeleid** en geeft prioriteit aan duurzame investeringen.

We willen dat de gemeente een **betrouwbare partner** is voor inwoners en ondernemers.
Dat betekent duidelijke regels, snelle vergunningverlening en minder regeldruk.
We richten ons op verantwoorde investeringen in infrastructuur, onderwijs en zorg.
Ondernemers die verduurzaming en innovatie stimuleren komen we tegemoet.

Een voorspelbaar investeringsklimaat en goed functionerende gemeentelijke dienstverlening zijn essentieel voor ondernemerschap en economische groei.
D66 wil dat Terneuzen een gemeente is waar initiatief wordt beloond, niet afgeremd.

10. Slotwoord

Dit programma is een uitnodiging aan inwoners, bedrijven en organisaties in Terneuzen om samen de uitdagingen aan te pakken en kansen te benutten.

Samen zorgen we voor een gemeente die **duurzaam, ondernemend en sociaal rechtvaardig** is.